

דבר העורך

כלום קורונה יש ביניכם?

בתקופת הקורונה התחדש בעולם התורה, אין ספור בירורי הלכה שנוגעים לימי הקורונה, רבות שאלות נענו בבתי ההוראה, אלפי שיעורים נאמרו, מאות קונטרסים נכתבו, עשרות דיני תורה ופולמוסים הוכרעו בבתי הדין (חלקם ניתן להשיג במערכת 'הילכתא'), קול התורה והתפילה נשמע בבתים ובמרפסות, בגנות ובחצירות.

והנה מבואר בגמ' (שבת דף פב), בזמן מתן תורה טענו מלאכי השרת לפני הקב"ה, שאין ראוי לתת את התורה לבשר ודם, מה אגזש פי תִּזְכְּרוּנוּ (תהלים פרק ח פסוק ה). השיב להם משה, כלום למצרים ירדתם, לפרעה השתעבדתם, קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש ביניכם, מיד הוודו לו להקב"ה, שנאמר, (תהלים פרק ח פסוק י) ה' אֲדַנְיָנוּ מִה' אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ.

וביאר מו"ר הגאון הגדול רבי לייב מינצברג זצ"ל (בן מלך שבועות עמוד רב), שהמלאכים רצו לעסוק בעצם חכמת התורה שהיא חמדה גנוזה, גם ללא קיומה בפועל, כפי שהיתה תתקע"ד דורות קודם בריאת העולם, ועל כך השיב להם משה, שיש מעלה מיוחדת בתורה כאשר היא מתקיימת בפועל בעולם המעשה בארץ בידי בשר ודם.

על פי דבריו, נוכל לומר על זמננו, 'כלום קורונה יש ביניכם', שלא שייך במלאכים קורונה, בידוד, מסיכות, ביטול אירועים, קפסולות, מדידת חום בכניסה, וכו', והמלאכים רק יכולים לדון 'מה הדין לו יצויר שיש קורונה', ואילו אנתנו זכינו למעלה נשגבה ומיוחדת לקיים את התורה בפועל גם בעידן הקורונה.

יתן ד', בזכות לימוד וקיום התורה גם בתקופה סבוכה זו, נזכה למה שכתוב בתומשן הגמ', מיד כל אחד מהמלאכים מסר לו דבר, ואף מלאך המות מסר לו סוד הקטורת לעצירת המגיפה, שנאמר (במדרש פרק יב פסוק יב), ויִתֵּן אֶת הַקְּטֹרֶת וְיִכַּפֵּר עַל הָעָם, וְיַעֲמֵד בֵּין הַמָּתִים וּבֵין הַחַיִּים וְיַתְעַצֵּר הַמַּגָּפָה, אָמֵן.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'גוי מודד חום בשבת'

דיני אמירה לעכו"ם

תקציר: הנהוג מחייב כיום את בתי החולים והמרזמים הרפואיים, לבדוק את מידת החום של כל הנכנסים, בכדי למנוע את כניסת החולים, ועצירת התפשטות נגיף הקורונה במקומות אלו. בגיליון הקודם 269 עסקנו בנושא האם מותר לעבור בשבת, בשער שמועד חום באופן אוטומטי, האם הבדיקה נחשבת כפעולה של האדם הנכנס.

בגיליון הנוכחי 270 נעסוק בבירור פרטי הדין ודעות פוסקי זמננו, כאשר בדיקת החום נעשית באופן ידני בשבת על ידי שומר גוי, שבודק כל אדם שנכנס לשערי בית החולים, באמצעות מודד חום אלקטרוני, מהם פרטי הדין באמירה לעכו"ם, באופן שנעשה לצורך חולה שיש בו סכנה, ולצורך חולה שאין בו סכנה, ומה הדין כאשר נכנס לביקור סתם שאין בו צורך ישיר לחולה, האם יש לאסור משום אמירה לעכו"ם, או שיש להתיר מכמה טעמים כדלהלן. ובסוף הגיליון נדון, מה הדין כאשר אינו יודע האם המאבחט גוי או יהודי.

בגיליון הבא מספר 271 נברר בעז"ה את דין בדיקת חום ידנית בשבת על ידי יהודי, שבעצם עושה מלאכה עבורו (לפני עור, מסייע).

ראשית יש להקדים את המבואר בשו"ע (סימן שכח סעיף יז) ובמשנ"ב (שם ס"ק מז), שמותר לומר לגוי שיעשה אפילו מלאכה דאורייתא בשבת, עבור חולה שאין בו סכנה. עוד מבואר בשו"ע (סימן שז סעיף ה) שמותר לומר לגוי שיעשה מלאכה דרבנן לצורך מצוה, ומבואר במשנ"ב (סימן שכח ס"ק ס) שמתעם שבות דשבות מתירים אמירה לעכו"ם רק בצורך גדול או לדבר מצוה גמורה.

1. שיטת האוסרים

מותר רק לצורך חולה: ביום ג' י"ז סיון תש"פ, התפרסם מכתב מערש"ק פרשת בהעלותך תש"פ, בחתימת הרבנים

ברכת מזל טוב לגיסי המופלג הג"ר מאיר דוד הירשמן שליט"א לרגל היכנסו בנו מנחם מרדכי נ"ו בבריתו של אברהם אבינו, זה הקטן גדול יהיה, ויזכו הוריו לרוות ממנו רוב נחת דקדושה.

לעילוי נשמת

הרה"ק רבי יעקב יששכר בן הרה"ק רבי חיים מרדכי זצוק"ל
נלב"ע ז' אדר
ת.נ.צ.ב.ה.

שליפי כל הדעות אין לאסור מצד הנאה ממעשה עכו"ם, שאינו נחשב שהכניסה לבית החוללים נפתחה באיסור, אלא רק הוסר המונע מלהיכנס, ואינו נחשב שנהנה ממעשה עכו"ם.

מדחום כספית: וכתב הגרי"מ רובין (שם), בהמשך לשיטתו שבדיקה על ידי גוי דינה כאמירה לעכו"ם ומותרת רק לצורך חולה, כאשר רוצה להיכנס לבית החוללים שלא לצורך חולה יכול להביא איתו מדחום כספית מהבית, ויבקש מהשומר לבדוק את עצמו במדחום שמותר לשימוש בשבת, ובאופן כזה אם יסכים להכניסו הרי טוב, ואף אם לא יסכים נזכר לומר שמותר להיבדק על ידי הגוי משום ד'אדעתיה דנפשיה קעביד', אבל במרכזים רפואיים שקיים הוראת חד משמיעת מההנהלה, שאין להכניס שום אדם ללא בדיקה על ידי השומר ולא לסמוך על שום בדיקה אחרת, נמצא שהגוי אינו עושה על דעת עצמו, כי הוא מחויב לבדוק בעצמו במכשיר שבידו.

מאידך לדעת הגרי"מ לוי **יצחק רפפורט שליט"א** (פניני הלכה פרשת חוקת תש"פ), מה שמביא מדחום כספית מהבית, אין מועיל להחיר בדיקה על ידי גוי בכניסה לבית חוללים שלא לצורך חולה, שכן אמירה לגוי למדוד במכשיר דיגיטלי, היא פעולה אחרת לגמרי ממדידה במכשיר רגיל, ושינוי המכשיר הוא שינוי בעיקר המפעולה, וגוף מעשה המדידה הישראלי אינו יכול לבצע במדחום כספית במהירות כמו במדחום דיגיטלי, נמצא שהאמירה לגוי לבצע בדיקות במהירות כפי דרישת הנהלת בית החוללים, היא בכלל אמירה לעכו"ם.

2. שיטת המתירים

מותר לכל צורך: לדעת הגרי"מ **נחום אייזנשטיין שליט"א** (אספקלריה קרח תש"פ עמוד מזו), וכן הורו עוד **מפוסקי זמננו שליט"א**, שמוותר להיכנס כאשר הגוי בודק את החום של כל המבקרים, שהגוי עושה את כל המלאכה והמבקר לא עושה שום פעולה, ואינו בכלל מסייע, וגם אמירה לעכו"ם אין כאן, כי הנהלת בית החוללים צוהתה לגוי ומותר להם כדי להרחיק חשש סכנה מהבית חולים. ועדיף על בדיקה אוטומטית שמוותרת רק במקום סכנה. וכן הסיק **בשמעתתא עמיקתא** (גיליון תלג פרשת בהעלותך תש"פ), שאם הבדיקה מתבצעת על ידי גוי מותר להיכנס במקום צורך.

מותר בשעת הצורך: ולדעת הגרי"מ **משה ברי"ק ברנסדורפר שליט"א** (גיליון קרן אור), כאשר הבודק הוא גוי, מותר להיכנס עם צרכי רפואה ומזון לחזק מזגו של החולה, שהותר עבורו אמירה לעכו"ם. וגם מותר להיכנס לצורך ביקור רגיל לעודדו ולתומכו כגון לבקר יולדת, שמקיים בה מצות ביקור חולים **מבואר הלכה** (סימן רפז ד"ה וכן), ומותר אמירה לעכו"ם במלאכה דרבנן לצורך מצוה, כמבואר **בשו"ע** (סימן רעו סעיף ב' וסימן שז ס"ה). ונחלקו האחרונים אם השימוש במד חום שאין בו גוף לוהט הוא מלאכה דאורייתא או דרבנן, והסיק בשו"ת מנחת יצחק (חלק ג סימן כג) שלגבי אמירה לעכו"ם יש להקל שהולדת כח הזרם בלא הבערה הורק אך איסור דרבנן, ומותר אמירה לעכו"ם באיסור דרבנן לצורך מצוה.

והוסיף, שבמקום הצורך יש להקל אפילו באופן שאין היתר אמירה לעכו"ם, כי הגוי עושה המלאכה בשליחות הנהלת בית החוללים ולא בשליחות הנכנס, שהנכנס יודע שאין לו חום, ולהנהלת בית החוללים מותר לצוות לגוי לבדוק את כולם למנוע את כניסת החוללים.

לצורך גדול: ולדעת הגרי"מ **מרדכי הלוי פטרפויד**

הגאונים הגרי"מ **שיראל רוזנברג שליט"א**, הגרי"מ **שבח צבי רוזנברג שליט"א**, הגרי"מ **שלום יוסף גלבר שליט"א**, הגרי"מ **יצחק מברלי הבהן רובין שליט"א**, והגרי"מ **מנחם מגדל רובין שליט"א**, וכן הורו עוד **מפוסקי זמננו שליט"א**, ושם מבואר שבדיקת חום על ידי גוי דינו כמירה לעכו"ם, שמוותרת לצורך חיוני של חולה, אפילו חולה שאין בו סכנה, אבל אסור להיכנס כאשר אינו צורך חיוני לחולה, ועל ידי גוי עדיף מבדיקת חום אוטומטית, שמוותרת רק לצורך חולה שיש בו סכנה.

לשיטתם, כאשר השומר מפעיל את מכשיר בדיקת החום, ונעשה רישום גובה החום על הצג, יש כאן אמירה לעכו"ם באיסור דאורייתא, שמוותרת רק לצורך חולה. ואם דינו כמלאכה דרבנן, מותר רק כאשר כניסתו של האדם תיחשב מצוה גמורה.

והוסיף אחד **מגדולי הוראה שליט"א** שההיתר להיבדק על ידי גוי, הוא רק לצורך חיוני של החולה, ולא לביקור בעלמא, ולכן אסור להיכנס לבית החוללים בכדי לעשות קידוש, או לקרוא בתורה.

ולדעת הגרי"מ **משה שטרנבוך שליט"א** כאשר גוי מודד חום בכניסה לבית חולים, מותר להיכנס לצורך חולה אפילו שאין בו סכנה, אבל שלא לצורך חולה אסור להיכנס, וכדין אמירה לעכו"ם בשבת, והנכנס סתם מכשיל את הנהלת בית החולים באיסור אמירה לעכו"ם במה שהורו לשומר למדוד חום לאותם הנכנסים שלא לצורך חולה, ואין להחיר מצד שרוב הנכנסים הם לצורך חולה שהותר כלפיהם אמירה לעכו"ם, כי סוף סוף אותו מיעוט אסור לומר לגוי לבדוק.

לפי כללי אמירה לעכו"ם: והוסיף הגרי"מ **יצחק מרדכי רובין שליט"א** (מאמר אור לר"ח אייר תש"פ, מכתב ערש"ק שלח תש"פ, שיעור בקו 'מבי מדרשא' מוצ"ש פרשת קרח תש"פ להאזנה 9000-251-077 שלווחה 23 שיעור 51), במודד גוי יש להחיר רק לצורך דברים שהתירו עברום אמירה לעכו"ם, ונכון לצורך חולה שאין בו סכנה, ורק אם נחשבים 'צורך' עבורו החולה שאין בו סכנה, אך ביקור רגיל אצל החולה, אינו נחשב לצורך שנתייר עבורו אמירה לגוי במדידת החום, ונכה אמירה לנסות עם גוי לבית חולים במטרה לבקר חולה, ואפילו לבקר את אשתו אסור באופן כזה. וייסד שם שיטת איסור לגרום להשבת תתחלל, אף באופן שהפעולה האסורה תיעשה על ידי גוי.

כמו שהפעולה: והוסיף סיבה נוספת לאסור, לפי המבואר **ברמ"א** (סימן שז סעיף כב), **ובמשנ"ב** (ס"ק עו), כל דבר שאסור באמירה לעכו"ם בשבת, נאסר גם ברמיזה, שגם הרמז הוא בכלל אמירה. וכיון שאפשרות להכנס לבית החולים ללא בדיקה מתמח הוראת הרשויות, הנכנס בכיול אומר לנכר 'תבדוק לי את החום' כדי שאוכל להיכנס, ואילו הרשויות היו דורשים 'אישרו כניסה' עם מידת החום, ודאי שהיה זה אמירה לעכו"ם, וגם כיום הוא כמו אמירה.

אין לאסור מצד הנאת: מבואר **בשו"ע** (סימן רעו סעיף א) שאסור ליהנות ממלאכה שעשה גוי עבור הישראלי, גם אם עשה על דעת עצמו. והורו **הגר"ש אויערבאך זצ"ל** (מאמר השבת חלק א סימן יח ס"ק נח) **והגר"ש אלישיב זצ"ל** (מלכים אמוניך מהדורה תניינא סימן מח) לגבי גוי שהביא מפתח של בית באיסור, שמוותר להיכנס לבית, ולא נחשב הנאה כיון שלא נהנה מגוף הדבר, ונחלק עליהם הגרי"מ **משה פיינשטיין זצ"ל** (אגרות משה או"ח חלק ב סימן עז) שאסור להיכנס דרך פתח שנפתח באיסור.

ולגבי הנאה ממדידת החום בשבת על ידי גוי, מסתבר

שאינו בו סכנה, ובדיקה על ידי ישראל מותרת רק במקום פיקוח נפש.

4. במקום ספק

אתה יהודי? כאשר בירר מראש מול הנהלת בית החולים נוחא, אולם בהרבה מקרים לא בדק מראש וכעת השאלה, באופן שמותר להיבדק רק על ידי גוי, והוא מסופק האם השומר גוי או יהודי, האם המבקר בבית חולים לא לצורך פיקוח נפש, האם חייב לשאול את המאבטח אם הוא יהודי? **צריך עיון:** הצד לאסור כי בארץ ישראל רוב התושבים הם יהודים, וכל דפריש מרובא פריש ומסתמא השומר יהודי, והצד להתיר כי רוב השומרים שעובדים בשבת אינם יהודים. ובכלל יתכן שאינו נדון כרוב אלא כספק רגיל, כי הרי הנדון במקום הקביעות ולא על הפרישה, וכל קבוע כמחצה על מחצה.

בספק איסור דאורייתא יש חיוב לברר, ודן **בשער המלך** (מקואות פרק י) האם בספק איסור דרבנן יש חיוב לברר, או שמותר לסמוך על הכלל של 'ספק דרבנן לקולא', ואם כן תלוי האם הנבדק אצלי יהודי, עובר על איסור דאורייתא או איסור דרבנן (ויבואר א"ה בגיליון הבא). נדון נוסף, כאשר השומר מצהיר שהוא גוי, האם נאמן על כך או לא. ועדיין צ"ע.

5. מקוה לתוספת טהרה

מדינא מותר, למעשה לא: לדעת הג"ר שמואל אליעזר **שליט"א** (קובץ 'מה טובו אהליו יעקב' גיליון יא עמוד מה), מצד הדין מותר להיכנס למקוה לתוספת טהרה בשבת קדושה, כאשר גוי עומד בכניסה ובודק את החום של כל הנכנסים, אולם מסיים שלמעשה אין להתיר כי השימוש ברבים בפרהסיא ובפומבי עלול לגרום לתקלה ומכשול להתיי מכשירים דיגיטליים בכל התחומים, ויביא לזילותא שבתא ואחריתה מי ישורנה, וכפי שרבו הגר"ש הלוי **ואזנר זצ"ל** (שבט הלוי חלק יא סימן סד סה) לגבי מוגי המים האלקטרוניים בשבת, למרות שמצד הדין מותר, לא הסכים להורות להיתר כי עלול לצאת מזה תקלות.

ולגבי כניסה למקוה לתוספת קדושה בשבת, כאשר גוי בודק את מידת החום בכניסה, דעת הג"ר **חיים רוטר שליט"א** (הביאני המלך חדריו סימן יב), שיש לאסור זאת בתוקף.

שליט"א (כתר יתנו לך סימן יא), נראה להלכה ולא למעשה, אם אפשר עדיף לחוש ולא להיכנס לבית החולים כאשר גוי מודד, מכל מקום בצורך גדול, כגון בעל שרוצה לבקר את אשתו אחר הלידה כשהיא בגדר חולה שיש בו סכנה, נראה דשקרא דמי להקל.

כדאי להימנע: ולדעת הג"ר **משה שטיין שליט"א** (קובץ 'מבית לוי' עש"ק שמיני תש"פ שאלות בעניני קורונה ז' אות א), אדם שאינו נכנס לצורך רפואי ממש, אלא לביקור שאינו דחוף, כדאי לו להימנע מזה.

3. מה עדיף?

גדר הדברים: ולדעת הג"ר **אברהם משה הלפרין שליט"א** (במכתב, ובגיליון אספקלריה סיון תש"פ עמוד 13) בכניסה לבתי החולים, חובה להתקין עמדות בדיקה, וחובה על המבקרים לשאול איזה סוג בדיקה מבוצעת, על ידי נכרי או ישראל או בדיקה אוטומטית. ולפי זה ידע המבקר האם מותר בצורך שלו להיכנס, לפי הכללים הבאים.

מידת חום על ידי גוי עדיפה על מדחום אוטומטי, ומדידת חום על ידי גוי מותר במקום ההכרח לכל צורך לטובת החולה, אפילו בחולה שאינו בו סכנה, ומכל מקום אין להיכנס ולצאת שלא לצורך. מידת חום על ידי יהודי שווה לבדיקה במדחום אוטומטי, יש להתיר רק את המינימום הדרוש וההכרחי לצורך רפואי גדול וחשוב, או לצורך חולה שיש בו סכנה, ויש לשקול היטב כל כניסה בשבת לשטח בית החולים. וכשיש אפשרות עדיף לבצע את מדידת החום בשינוי.

לעומת זאת, התנגד לבקשת היצרנים לסייע בתכנון מדי חום לשבת עבור בתי כנסת ומקוואות, וכן התנגדו לאפשרות למדוד חום בשבת על ידי נכרי בכניסה לבית הכנסת, ולדעתם כל זמן שהוראות משרד הבריאות אינן דורשות זאת אפ"י בימות החול אין לנו לפרוץ גדרים בשבתות, דבר שעלול להביא לפרצות נוספות.

יש חולקים: חשוב לציין, לפי שיטת המתירים בגיליון הקודם להיבדק במדחום אוטומטי, עדיף בדיקה אוטומטית מאשר בדיקה על ידי גוי, ורק מקלקלים בכך שמעמידים גוי כי בדיקה על ידי גוי דינו כאמירה לעכו"ם, ואילו בבדיקה אוטומטית אינו מלאכה כלל. ולשיטתם במדחום אוטומטי מותר לכל צורך, בדיקה על ידי גוי ומותרת רק לצורך חולה

סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **מותר רק לצורך חולה:** כאשר גוי מודד חום בכניסה, נחלקו הפוסקים בדינו, דעת האוסרים שדינו כאמירה לעכו"ם שמותר לצורך חיוני של חולה, אפילו חולה שאינו בו סכנה, אבל אסור להיכנס כאשר אינו צורך חיוני לחולה, כגון לעשות קידוש או לקרוא בתורה. ואין לאסור מצד איסור הגאון **מעשה עכו"ם בשבת**, כיון שהוא רק הסרת המונע.
- ב. **מדחום שבת:** לשיטת האוסרים, יש אומרים שמועיל מה שהמבקר מביא מדחום כספית, שהגוי אדעתיה דנפשיה קעביד, אבל במקום שההוראה מגובה לא לאפשר כניסה ללא בדיקה, שוב חוזר דינו כאמירה לעכו"ם. ויש חולקים שאין מועיל מה שמביא מדחום כספית, שמדידה אלקטרונית מהירה היא פעולה אחרת.
- ג. **מותר לכל צורך:** דעת המתירים, כאשר הבודק הוא גוי מותר להיכנס לכל צורך. ויש שהתירו לצורך מצוה, ויש שהתירו במקום צורך גדול כגון לבקר יולדת, ויש שהורו שכדאי להימנע.
- ד. **מה עדיף?** המבקר בשבת בית החולים ישאל איך הבדיקה מתבצעת, וינהג לפי הכללים הבאים. בדיקה על ידי גוי מותרת לכל צורך של חולה שאינו בו סכנה, ועדיפה על בדיקה אוטומטית ובדיקה על ידי ישראל שמותרים רק לצורך רפואי גדול וחשוב או חולה שיש בו סכנה, ואם יש אפשרות יבדק בשינוי.
- ה. יש חולקים, שבדיקה אוטומטית מותרת לכל צורך, ועדיפה על בדיקת גוי שמותרת רק לצורך חולה שאינו בו סכנה, ובדיקה על ידי ישראל מותרת רק במקום פיקוח נפש.
- ו. **אתה יהודי?** באופן שמותר להיבדק רק על ידי גוי, והנכנס מסתפק אם הבודק ישראל או גוי, צריך עיון האם יש חיוב לשאול את הבודק.
- ז. **מקוה:** מקוה לתוספת טהרה והגוי בודק בכניסה, יש אומרים שמצד הדין מותר, ולמעשה אין להתיר למיגדר מילתא, אם אומרים שאסור מצד הדין.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ש"ח מזומן

שאלה: האם מותר להיכנס לבית חולים, כאשר מאבטח יהודי מודד את החום בכניסה?

האם הנכנס עובר על 'לפני עור' ומסייע ידי עוברי עבירה, שמכשיל יהודי לעשות מלאכה עבורו, מאידך אולי המודד עוסק במצוה של הצלת נפשות, במה שמועז מכניסת חולים למתחם, ואינו נחשב מכשול?

מה הדין כאשר נכנס לצורך חולה ישיש בו סכנה, חולה שאין בו סכנה, ללא צורך חיוני?

מקורות: המראי מקומות משופיעים בגיליון הקודם והנוכחי, ובנוסף פניני הלכה (גיליון 114 פרשת קורח תש"פ).

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה), בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085-02 שולח 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

**הזוכה בהגרלת גיליון 269 על סך 100 ש"ח
הבחור המופלג כמו יעקב שטרית הי"ו
שיבת באר התורה בית שמש**

**מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת האשה
הצדקנית מרת חיה בת ר' יעקב נתן ע"ה ת.נ.צ.ב.ה.**

בית הוראה הילכתא

לשון הרע - קורונה

שאלה: נדון מרתק מעלה הג"ר גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א מחבר ספר גם אני אודך, האם מותר לספר ולפרסם על אדם שיש לו קורונה?

תשובה: והשיב הג"ר יהודה דוב רוטנר שליט"א, באופן שמפרסם להזהיר שלא יזקו ממנו מותר, משום לא תגמול על זם רָעָה (כפוף לחמשת התנאים המופיעים בחפץ חיים הלכות רכילות כלל ט). ובאופן שאין חשש זק לאחרים, בחפץ חיים (כלל ה סעיף ב) נאסר רק דיבור 'הגורם נזק', או דיבור 'הגורם לגנותו ולהשפילו', ולכן אם גרם לו נזק אסור, ואם לא יגרם לו שום נזק מותר, שאין בזה גנאי.

וכאשר הפרסום גורם למדובר אי נעימות, אם שמע מהמדובר בעצמו, אסור מדין 'גילוי סוד', ואם שמע מאדם אחר, כבר הובא בספרו אורחות חיים (כלל ה אות לו), בשם הג"ר חיים קנייבסקי שליט"א שמכל מקום אינו ראוי. ובשם הג"ר יעקב מאיר שטרן שליט"א (שו"ת אמרי יעקב) שאסור מצד זָאֵהָבָה לְרָעָה קְמוּהּ, 'ומה דעלך שני לחברך לא תעבד'. ואם מובטח שהשומע לא יספר הלאה, מותר שכן ידיעת אדם אחד אינה גורמת אי נעימות (גיליון מרי"ח ניוחח פרשת שלח תש"פ עמוד 31).

עדכוני הלכה

מניין בקפסולות

בבתי כנסת רבים, הקימו מחיצות שקופות בין הספסלים ליצירת 'קפסולות' בכדי למעט חשש הידבקות, ויש ממורי הוראה שליט"א שהורו להרחיק את מחיצת הקפסולה מהריצפה ג' טפחים, שלא יהיה שיעור לבדו, וכדין 'מחיצה תלויה' שאינה מחיצה, כך יוכלו המתפללים להצטרף למניין מהקפסולות השונות ללא חשש.

מאידך יש ממורי הוראה שליט"א שנחלקו שאפשר לעשות מחיצות שקופות לקפסולות מהתקרה עד הרצפה ואינו חוצץ, כי מטרת החיצה היא להגן ממגפי הקורונה, שהגיליון הוא כמו מסיכה גבוהה, ולא נעשית לשם 'מחיצה' לחצוץ ולהפריד בין הרשויות.

נושא הגיליון הבא:

בדיקת חום על ידי יהודי בשבת

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"ג, לרפ"ו, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס'

ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קפוות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט

שיעורים וימי עיון

בית הוראה טלפוני

בירורי הלכה אקטואליים

קו מידע הלכתי

חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...